

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 czerwca 2021 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSA Artur Kowalewski (spr.)
Sędziowie:	SA Małgorzata Gawinek SA Tomasz Sobieraj

po rozpoznaniu w dniu 24 czerwca 2021r., na posiedzeniu niejawnym, w Szczecinie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P.

przeciwko Skarbowi Państwa - Generalnemu Dyrektorowi Dróg Krajowych i Autostrad w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 11 marca 2020r., sygn. akt I C 1315/19

I. oddala apelację;

II. zasądza od powódki (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P. na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej w W. kwotę 8.100 (osiem tysięcy sto) złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Małgorzata Gawinek Artur Kowalewski Tomasz Sobieraj

Sygn. akt I ACa 234/20

UZASADNIENIE

Powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w P. pozwem złożonym przeciwko Skarbowi Państwa – Generalnemu Dyrektorowi Dróg Krajowych i Autostrad w W. wniósł o zapłatę na swoją rzecz kwoty 242.310,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi: a) od kwoty 145.140 zł od dnia 13 lutego 2017 r. do dnia zapłaty; b) od kwoty 97.170 zł od dnia 23 listopada 2017 r. do dnia zapłaty; c) od kwoty 47.970 zł od dnia 6 lutego 2018 r. do dnia zapłaty, a także o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu wskazał, że w wykonaniu umowy nr (...) z dnia 29 maja 2015 roku, zawartej po przeprowadzeniu przetargu nieograniczonego, wykonał na rzecz pozwanego usługi corocznej kalibracji i testów sprawdzających działanie preselekcyjnego systemu ważenia pojazdów w ruchu. Żądanie dotyczy

należności stwierdzonych fakturami VAT nr (...) z dnia 16 grudnia 2016 r., nr (...) z dnia 18 października 2017 r. oraz nr (...) z dnia 31 grudnia 2017 r.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie na jego rzecz od powoda kosztów postępowania według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej. Pozwany podniósł, że wykonanie przez powoda kalibracji i testów sprawdzających systemu było objęte ryczałtem z § 3 ust. 2 umowy nr (...), a zatem zapłacił już za wykonane usługi.

W piśmie procesowym z dnia 24 stycznia 2020 r. powód rozszerzył powództwo w ten sposób, że wniósł dodatkowo o zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz kwoty 47.970 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 6 lutego 2018 r. do dnia zapłaty.

Wyrokiem z dnia 11 marca 2020 roku Sąd Okręgowy w Szczecinie oddalił powództwo w całości, zasądzając od powoda na rzecz pozwanego Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kwotę 10.800 złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Sąd Okręgowy ustalił, że pozwany Skarb Państwa – Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad w W. ogłosił przetarg nieograniczony w celu wyłonienia wykonawcy usług polegających na Utrzymaniu i dostosowaniu preselekcyjnego systemu ważenia pojazdów w ruchu, wraz z jego kalibracją i testem sprawdzającym w ciągu dróg krajowych nr (...). System preselekcyjnego ważenia pojazdów w ruchu stanowił zestaw narzędzi, takich jak wagi (czujniki), kamery wideo rejestrujące zdarzenie, kamery do identyfikacji pojazdu rozpoznające tablice rejestracyjne, szafy sterujące oraz oprogramowanie. Celem tego systemu było ograniczenie liczby przeciążonych samochodów. Działanie systemu polegało na tym, że w momencie, kiedy po czujnikach umieszczonych w jezdni przejeżdżał nadmiernie obciążony pojazd, system rejestrował informacje o nacisku każdej z osi i o jego masie całkowitej. Umieszczona nad jezdnią kamera wykonywała zdjęcie pojazdu i jego tablicy rejestracyjnej. Dane analizowało oprogramowanie i jeśli parametry okazałyby się większe od dopuszczalnych wartości, następowało niezwłocznie przekazanie zautomatyzowanej informacji do inspektorów transportu drogowego, którzy kilkaset metrów dalej zatrzymywali ciężarówkę w celu jej dodatkowego zważenia na wadze stacjonarnej. Jeśli przeciążenie pojazdu zostałoby potwierdzone, to na podstawie wyniku wagi stacjonarnej - działającej już poza systemem preselekcji - nakładane były kary na podstawie właściwych przepisów.

Do w/w przetargu ofertę złożył powód. Zaoferowana cena za wykonanie zadania zgodnie ze Specyfikacją Istotnych Warunków Zamówienia, wyniosła 4.921.549,80 zł brutto, zgodnie z załączonymi do oferty formularzami cenowymi i zbiorczym zestawieniem. Na etapie postępowania przetargowego powód zobowiązany był do określenia ceny netto oraz wartości netto dla wszystkich pozycji wyszczególnionych w formularzach cenowych, uwzględniając w nich koszty czynności, o których mowa w instrukcji i w specyfikacjach technicznych oraz wszelkie inne koszty niezbędne do prawidłowego wykonania zamówienia. Wyliczenia w formularzach cenowych wartości netto poszczególnych elementów (jako iloczyn ceny jednostkowej i przewidywanej ilości) po zsumowaniu i doliczeniu podatku VAT stanowić miały cenę ofertową (cenę brutto). Wykonawca nie mógł jednak samodzielnie wprowadzić zmian do formularzy cenowych. Powód posługiwał się standardowymi formularzami udostępnionymi przez pozwanego jako zamawiającego. W ramach formularzy 2.1 powód dokonał zbiorczego zestawienia elementów robót, stosując przy tym podział na dwie części: I - Bieżące utrzymanie i dostosowanie oraz II - Naprawy i inne roboty.

W wyniku rozstrzygnięcia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego w, dniu 29 maja 2015 r. pomiędzy Skarbem Państwa – Generalnym Dyrektorem Dróg Krajowych i Autostrad Oddział GDDKiA w S. a (...) Sp. z o.o. w P. doszło do zawarcia umowy nr (...). Zgodnie z § 1 umowy zamawiający zlecił a wykonawca zobowiązał się do realizacji zamówienia pn. Utrzymanie i dostosowanie preselekcyjnego systemu ważenia pojazdów w ruchu, wraz z jego kalibracją i testem sprawdzającym w ciągu dróg krajowych nr (...), zgodnie z ofertą złożoną w przetargu nieograniczonym i zakresem opisanym w Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia (ust. 1). Stosownie do treści § 3 ust. 1 zamawiający zapłacić miał wykonawcy za wykonanie przedmiotu umowy określonego w § 1 kwotę należną, stosownie do postanowień umowy, w terminach i w sposób przewidziany w umowie,

lecz nie większą od ustalonego w drodze przetargu wynagrodzenia, które zgodnie z ofertą wykonawcy wynosiło 4.921.549,80 zł brutto. Wykonawca oświadczył, że w skalkulowanej przez wykonawcę ofercie w stawce ryczałtowej, wliczone zostały wszelkie, odpowiednio starannie ujęte, koszty takiego przeglądu, konserwacji wraz z robocizną, oraz koszty sprzętu (samochód dostawczy, podnośnik, drabina), oraz materiały eksploatacyjne i pomocnicze (ust. 4). Niezależnie od powyższego wynagrodzenia wykonawca mógł otrzymać wynagrodzenie z tytułu napraw i innych robót. Wynagrodzenie z tego tytułu stanowić miało wynik iloczynu ilości rzeczywiście wykonanych usług i cen jednostkowych podanych w formularzu cenowych w części II naprawy i inne roboty, stanowiącym załącznik do umowy na podstawie potwierdzonych przez właściwych kierowników Rejonów GDDKiA protokołów odbioru wykonanego przedmiotu umowy, w miejscu jego realizacji (ust. 5).

Po przeprowadzeniu w ramach ww. umowy prac polegających na wykonaniu kalibracji i testów sprawdzających powód wystawił i doręczył zamawiającemu następujące faktury VAT:

1) nr (...) z dnia 16.12.2016 r.; podstawą wystawienia tej faktury było wykonanie m.in.:

a) trzech kalibracji wraz z testem stanowiska ważenia pojazdów - (...) km 1+600, 35+100, 43+900 za wynagrodzeniem w wysokości 13.000,00 zł netto każda – razem 47.970,00 zł brutto;

b) czterech kalibracji wraz z testem stanowiska ważenia pojazdów - (...) km 51+300, (...) km 1+878, 140+795, 145+880 za wynagrodzeniem w wysokości 10.000,00 zł netto każda – razem 49.200,00 zł brutto;

c) trzech kalibracji wraz z testem stanowiska ważenia pojazdów – (...) km 72+350, (...) km 3+800, (...) km 0+130 za wynagrodzeniem w wysokości 13.000,00 zł netto każda – razem 47.970,00 zł brutto;

2) nr (...) z dnia 18.10.2017 r.; podstawą wystawienia tej faktury było wykonanie:

a) trzech kalibracji wraz z testem stanowiska ważenia pojazdów za wynagrodzeniem w wysokości 13,000,00 zł netto każda – razem 47.970,00 zł brutto;

b) czterech kalibracji wraz z testem stanowiska ważenia pojazdów za wynagrodzeniem w wysokości 10.000,00 zł netto każda – razem 49.200,00 zł brutto;

3) nr (...) z dnia 31.12.2017 r.; podstawą wystawienia tej faktury było wykonanie trzech kalibracji wraz z testem stanowiska ważenia pojazdów w ruchu w ciągu drogi ekspresowej (...) km 1+600, 35+100, 43+900 za wynagrodzeniem w wysokości 13.000,00 zł netto każda – razem 47.970,00 zł brutto.

Kalibracje i testy sprawdzające zostały wykonane w terminach wskazanych w załączniku nr (...) do OPZ. Pozwany nigdy nie kwestionował należytego wykonania przedmiotu umowy przez powoda.

W dniu 13 listopada 2017 r. pomiędzy powodem a pozwanym doszło do zawarcia aneksu nr (...) do umowy nr (...) z dnia 29 maja 2015 r. Zgodnie z treścią § 1 ust. 1 ze względu na kolizję linii energetycznych z budową drogi ekspresowej (...) oraz likwidację stanowiska do ważenia pojazdów zlokalizowanego w ciągu drogi krajowej nr (...) w miejscowości W. w km 49+360 (strona lewa) na podstawie § 4 ust. 1 pkt 2 w związku z § 4 ust. 2 pkt c umowy nr (...) z dnia 29 maja 2015 r. zmniejszyło się wynagrodzenie ryczałtowe, o koszty wyłączonych z eksploatacji stacji ważenia pojazdów w ruchu zlokalizowanych w ciągu drogi ekspresowej (...) w km 3+800 (strona prawa) oraz w ciągu drogi krajowej nr (...) w km 51+300 (strona lewa), zawarte w formularzu cenowym 2.1b w części I – Bieżące utrzymanie i dostosowanie o kwotę 207,68 zł netto za dzień. Szczegółowe wliczenie kosztów, o których mowa w § 1 zawierał załącznik nr 1 do aneksu (ust. 2).

W niniejszej sprawie pomiędzy stronami postępowania powstał również spór dotyczący rozliczenia należności z tytułu faktury nr (...) z 11 lutego 2016 r. w zakresie wykonanych czynności dotyczących kalibracji i testów preselekcyjnego systemu ważenia pojazdów w ruchu w ciągu dróg krajowych nr (...) w oparciu o postanowienia umowy nr (...) z dnia 29 maja 2015 r. Wyrokiem z dnia 9 kwietnia 2018 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie w sprawie z powództwa (...) SP.

z o.o. w P. przeciwko Skarbowi Państwa – Generalnemu Dyrektorowi Dróg Krajowych i Autostrad w W. w pkt I oddalił powództwo w całości. Z kolei wyrokiem z dnia 23 stycznia 2019 r. Sąd Apelacyjny w Szczecinie (I ACa 413/18), na skutek apelacji wniesionej przez powoda w pkt I zmienił zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w ten sposób, że uwzględnił powództwo w całości. Postanowieniem z dnia 24 października 2019 r. (II CSK 313/19) Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Powód pozostaje związany z pozwanym umową nr (...) z 31 sierpnia 2018 r. w przedmiocie utrzymania i dostosowania preselekcyjnego systemu ważenia pojazdów w ruchu wraz z testem sprawdzającym. Umowa ta została zawarta po zakończeniu obowiązywania umowy nr (...), na podstawie rozstrzygnięcia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego.

Ustalony stan faktyczny Sąd Okręgowy oparł na całokształcie materiału dowodowego, w szczególności na dokumentach znajdujących się w aktach sprawy, co do wiarygodności których nie powziął wątpliwości. Podstawę ustaleń faktycznych w sprawie stanowiły również zeznania świadków. Zeznania G. K. (1) oraz G. K. (2) potwierdziły, iż pierwotnym zamierzeniem było ujęcie w ramach wynagrodzenia ryczałtowego za bieżące utrzymanie i dostosowanie, również wynagrodzenia za wykonywane coroczne kalibracje i testy systemu preselekcyjnego ważenia pojazdów. Sąd Okręgowy zwrócił także uwagę, iż reprezentujący powodową spółkę Ł. K. przyznał, że trudno jest mu powiedzieć, dlaczego spółka nie uwzględniła należności za przeprowadzone czynności w ogólnej cenie przedstawionej na etapie oferty w ramach przetargu.

Dokonując oceny prawnej tak ustalonego stanu faktycznego Sąd Okręgowy zważył, że istota sporu sprowadzała się do zagadnienia, czy wykonane przez powoda coroczne kalibracje i testy sprawdzające objęte były wynagrodzeniem przewidzianym w § 3 ust. 2 umowy nr (...) w zw. z częścią I przygotowanych przez wykonawcę formularzy cenowych, czy też należało się za nie wynagrodzenie przewidziane w § 3 ust. 5 umowy w zw. z częścią II formularzy. Zdaniem powoda ww. usługi winny być traktowane jako prace dodatkowe, nie zaliczane do bieżącego utrzymania i dostosowania systemu preselekcyjnego ważenia, za które - za czas trwania umowy - przewidziano wynagrodzenie ryczałtowe. Z kolei w ocenie pozwanego, kalibracja stacji preselekcyjnego ważenia pojazdów w ruchu oraz pełne sprawdzenie funkcjonowania systemu preselekcji wagowej, wykonywane w terminach wskazanych w załączniku nr 8 do Opisu Przedmiotu Zamówienia, zostały ujęte w wynagrodzeniu za bieżące utrzymanie i dostosowanie, płatnym zgodnie z postanowieniem § 3 ust. 2 umowy. Powodowi nie powinno zatem przysługiwać dodatkowe wynagrodzenie za wykonaną pracę, bowiem za przeprowadzone czynności wynagrodzenie już otrzymał.

Sąd Okręgowy zwrócił uwagę, że umowa o udzielenie zamówienia publicznego nie jest odrębnym typem umowy nazwanej. Zawieranie i wykonywanie umów w trybie zamówień publicznych nie rzutuje na kwalifikację materialnoprawną umów z punktu widzenia prawa cywilnego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 lutego 2013 r., II CSK 248/12). W związku z powyższym Sąd Okręgowy zawartą umowę zakwalifikował, jako umowę o świadczenie usług w rozumieniu art. 750 k.c. Zgodnie z tym przepisem, do umów o świadczenie usług, które nie są uregulowane innymi przepisami, stosuje się odpowiednio przepisy o zleceniu (tj. art. 734 k.c. i nast.).

Sąd Okręgowy podzielił stanowisko pozwanego, zgodnie z którym wykonane przez (...) Sp. z o.o. czynności polegające na wykonaniu kalibracji testów stanowisk wskazanych w fakturach nr (...), nr (...) oraz nr (...), winny być zaliczone do czynności wykonanych w ramach bieżącego utrzymania i dostosowania systemu preselekcyjnego ważenia pojazdów. Sąd Okręgowy zgodził się z argumentacją, że ciężący na powodzie obowiązek wykonania kalibracji i testu sprawdzającego w ciągu dróg krajowych nr (...), wynikał zarówno z zapisów umowy łączącej strony (§ 1 ust. 1 i 2) jak i z opisu przedmiotu zamówienia (pkt 4.4). Analiza treści umowy łączącej strony oraz pozostałej dokumentacji przetargowej pozwala, zdaniem Sądu Okręgowego, na sformułowanie twierdzenia, że w skład utrzymania i dostosowania systemów preselekcyjnych wchodziło wykonanie corocznych (było to działanie z góry zaplanowane) kalibracji i testów sprawdzających, w terminach przewidzianych w załączniku nr 8. Kalibracje i testy wykonawca (na co wskazuje pkt 4.4 opisu przedmiotu zamówienia) wykonawca miał obowiązek wykonać na własny koszt, co oznacza, że nie przysługiwało mu za to wynagrodzenie. Zakres zamówienia obejmował bieżące utrzymanie i dostosowanie systemu preselekcyjnego, zapewniające jego sprawne działanie, które obejmuje m.in.: konserwację,

przeglądy, kalibrację, testy sprawdzające, weryfikację działania systemu, drobne remonty nawierzchni w obrębie czujników (pkt 2 OPZ). Te działania prowadzić miały do zapewnienia pełnego sprawdzenia funkcjonowania systemu preselekcji wagowej. Słusznie w ocenie Sądu Okręgowego zauważył pozwany, że powód błędnie utożsamia wykonane przez siebie testy i kalibracje – rozumiane jako kalibracje i testy sprawdzające w ramach bieżącego utrzymania i dostosowania, mające zapewnić prawidłowe funkcjonowanie systemu, szczegółowo określone w § 1 ust. 2 umowy nr (...) i pkt 4.4 OPZ, a także wynikające z załącznika nr 8, który szczegółowo określał zarówno lokalizację systemów ważenia, jak i ilość kalibracji w całym okresie trwania umowy – z kalibracjami i testami stanowiska ważenia pojazdów, które miały zostać wykonane dodatkowo, po naprawie nawierzchni dróg i odtworzenia systemu ważenia, w liczbie nieznaney w momencie zawarcia umowy, a zatem o liczbie, o której można na etapie przetargu jedynie prognozować, o których mowa w pkt 4.11 OPZ.

Sąd Okręgowy stwierdził, że powód na żadnym etapie postępowania nie wykazał faktu, iż wykonane przez niego testy i kalibracje miały charakter prac dodatkowych, wykonanych ponadmiarowo, poza podstawowymi obowiązkami wynikającymi z łączącej strony umowy. Sąd Okręgowy przyjął, że w momencie analizowania oferty zamawiający oraz wykonawca mieli wiedzę ile kalibracji zostanie wykonanych w ramach bieżącego utrzymania i dostosowania, co znajduje odzwierciedlenie w załączniku nr 8. Obowiązek wykonania kalibracji i testów sprawdzających w ramach bieżącego utrzymania i dostosowania objęty został czynnościami ujętymi w części I formularzy cenowych 2.1a, 2.1b, 2.1c. Dodatkowo, obowiązek wykonania tych testów i kalibracji w ramach bieżącego utrzymania i dostosowania ujęty został wprost w treści § 1 ust. 2 lit. c umowy. Wyżej wskazane ujmowanie prac wykonanych przez powoda jest w ocenie Sądu Okręgowego wystarczająco jasne i nie wywołuje żadnych rozbieżności w interpretacji zapisów łączącej strony umowy nr (...).

Sąd Okręgowy zauważył także, że w zasadzie powód nie wykazał, by na etapie przetargu kwestionował jakiegokolwiek postanowienia umowy dotyczące obowiązku wykonania kalibracji i testów określonym w SIWZ, czym sprostaby wymogom art. 38 p.z.p. w zw. z art. 354 § 2 k.c. Zgodnie z pkt 10.4 tomu I SIWZ wszystkie błędy i niezgodności z pozostałymi dokumentami towarzyszącymi SIWZ wykonawca winien zgłosić zamawiającemu przed terminem określonym w pkt 18.4 Instrukcji dla Wykonawców, a cena oferty winna obejmować całkowity koszt wykonania przedmiotu zamówienia, w tym również wszelkie koszty towarzyszące wykonaniu, o których mowa w SIWZ (10.5). W treści samej umowy z dnia 29 maja 2015 r. (§ 3 ust. 4 umowy) wykonawca oświadczył, że w skalkulowanej przez wykonawcę ofercie w stawce ryczałtowej, wliczone zostały wszelkie, odpowiednio starannie ujęte, koszty takiego przeglądu, konserwacji wraz z robocizną, oraz koszty sprzętu (samochód dostawczy, podnośnik, drabina), oraz materiały eksploatacyjne i pomocnicze (ust. 4). Nie sposób przy tym uznać, że coroczne kalibracje i testy sprawdzające nie stanowiły prac, za które powód powinien otrzymać wynagrodzenie przewidziane w § 3 ust. 5 umowy nr (...) w zw. z częścią II formularzy cenowych, skoro wykonawca w okresie trwania ponosić miał wszelkie koszty związane z bezawaryjnym i prawidłowym działaniem systemu (w tym ponoszenie kosztów transmisji danych) (pkt 4.1 OPZ. Dodatkowo wykonawca zobowiązany był do regularnego sprawdzania poprawności funkcjonowania systemu w okresie obowiązywania umowy oraz przekazywania raz na pół roku raportu zawierającego informacje: stanu nawierzchni oraz stwierdzonych widocznych uszkodzeń (ubytków kruszywa i lepiszcza oraz spękań w obrębie czujników nacisku) oraz przekazywania raz na pół roku raportu zawierającego informacje: stanu nawierzchni oraz stwierdzonych widocznych uszkodzeń (ubytków kruszywa i lepiszcza oraz spękań w obrębie czujników nacisku oraz pętli indukcyjnych), wykonanie wymaganych testów czy konserwacji wraz z przeglądami wszystkich elementów wyposażenia systemów preselekcji wagowej pojazdów w ruchu.

W świetle powyższych postanowień jest zdaniem Sądu Okręgowego oczywiste, że za bieżące kalibracje i sprawdzanie systemu powodowi nie przysługiwało dodatkowe wynagrodzenie. Strony uwzględniły wykonanie kalibracji i testów sprawdzających w części I formularza cenowego, a zatem w zakresie wynagrodzenia ryczałtowego w § 3 ust. 2 umowy, przewidzianego w części I – Bieżące utrzymanie i dostosowanie, wchodzi kalibracja i testy sprawdzające. Powód za prace polegające na wykonaniu kalibracji i testów sprawdzających otrzymał wynagrodzenie na podstawie § 3 ust. 2 umowy, zatem wszystkie wykonane kalibracje i testy sprawdzające wykonywane były na podstawie § 1 ust. 1 i 2 umowy i zostały rozliczone na podstawie § 3 ust. 2 umowy. Taka interpretacja jest zgodna nie tylko z brzmieniem, ale

również celem umowy, jakim było zapewnienie ciągłości w sprawności systemu preselekcyjnego ważenia pojazdów w ruchu przez (...) Sp. z o.o. Przeprowadzenie okresowych testów i kalibracji stanowi jeden z podstawowych elementów sprawdzenia prawidłowego działania systemu, a co za tym idzie – zapewnienia jego przydatności dla służb, dla których został zaprojektowany i wybudowany. Za te czynności powodowi nie może przysługiwać dodatkowe wynagrodzenie. Powód jako wykonawca, kalkulując cenę oferty przedstawionej pozwanemu, powinien oszacować ją z uwzględnieniem kosztów związanych z bezawaryjnym i prawidłowym działaniem systemu, co oznaczało także regularne wykonywanie testów i kalibracji systemu w celu zapewnienia pełnego sprawdzenia funkcjonowania systemu preselekcji. Ujęcie przeprowadzonych testów i kalibracji w ramach wynagrodzenia za bieżące utrzymanie i dostosowanie systemu potwierdza również treść aneksu nr (...) z dnia 13 listopada 2017 r., w którym doszło do obniżenia pierwotnie ustalonego wynagrodzenia ryczałtowego za wartości niższych w związku z likwidacją niektórych stacji w ciągu wymienionych dróg krajowych ((...) i (...)).

Również oczywiste jest w ocenie Sądu Okręgowego, że oprócz wynagrodzenia ryczałtowego za czynności prowadzące do bieżącego utrzymania i dostosowania systemu preselekcji, strony przewidziały również wynagrodzenie dodatkowe za sytuacje wyjątkowe, wykraczające poza zwykłe utrzymanie systemu, w postaci dodatkowych obowiązków odtworzenia (naprawy) i skalibrowania nawierzchni po dostosowaniu nawierzchni do wymogów systemu preselekcyjnego. Niemniej powód nie wykazał, aby wykonane przez niego testy i kalibracje miały właśnie taki charakter.

W związku z oddaleniem powództwa w całości bezprzedmiotowe okazało się badanie dat wymagalności roszczeń z wystawionych przez powoda faktur VAT, co miałyby ewentualny wpływ na okres, za który stronie powodowej należałyby się odsetki od dochodzonych należności. Bez znaczenia pozostają również okoliczności towarzyszące przeprowadzonemu przez powoda zawezwaniu do próby ugodowej przeciwko pozwanemu.

O kosztach procesu Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c., wysokość wynagrodzenia pełnomocnika pozwanego ustalając w oparciu o § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie w zw. z art. 99 k.p.c. w zw. z art. 32 ust. 3 ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r. o Prokuraturze Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej.

Powyższy wyro zaskarżył w całości apelacją powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w P., zarzucając:

1) naruszenie przepisów postępowania tj. art. 327[1] § 1 k.p.c. w zw. z art. 365 § 1 k.p.c. poprzez zaniechanie uzasadnienia pominięcia kwestii prawnej rozstrzygniętej przez Sąd Apelacyjny w Szczecinie wyrokiem z dnia 23 stycznia 2019 r. (sygn. akt I ACa 413/18) wydanym w sprawie z powództwa (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością przeciwko Skarb Państwa - Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad w W. o zapłatę, w zakresie dotyczącym określenia, że intencją stron umowy nr (...) z dnia 29 maja 2015 r. było, aby coroczne kalibracje wraz z testem sprawdzającym były ujęte jako koszty wyspecyfikowane w części dotyczącej napraw i innych robót (część II. formularzy), czyli w ramach wynagrodzenia dodatkowego (§ 3 ust. 5 umowy), innego niż przewidziane za bieżące utrzymanie i dostosowanie (§ 3 ust. 2 w zw. z cz. I formularzy), co miało wpływ na wynik sprawy, albowiem Sąd I instancji przypisał tym samym oświadczeniom stron, przy zastosowaniu reguł wykładni wskazanych w art. 65 k.c., że kalibracje wraz z testem sprawdzającym były ujęte w ramach części I. formularzy, czyli za bieżące utrzymanie i dostosowanie, podczas gdy prawidłowe zastosowanie dyspozycji art. 365 § 1 k.p.c. winno prowadzić do ustalenia, że coroczne kalibracje wraz z testem sprawdzającym były ujęte jako koszty wyspecyfikowane w części dotyczącej napraw i innych robót (część II. formularzy), co z kolei czyni powództwo zasadnym,

2) naruszenie przepisu postępowania, to jest art. 233 § 1 k.p.c. poprzez:

a. sprzeczność ustaleń faktycznych Sądu Okręgowego z zebrany w sprawie materiałem dowodowym, która polega na uznaniu, że to powód dokonał zbiorczego zestawienia elementów robót, stosując przy tym podział na dwie części: I. - Bieżące utrzymanie i dostosowanie oraz II - Naprawy i inne roboty (str. 9-10 uzasadnienia), przy jednoczesnym ustaleniu, że Wykonawca nie mógł jednak samodzielnie wprowadzić zmian do formularzy cenowych.

Powód posługiwał się standardowymi formularzami udostępnionymi przez pozwanego jako zamawiającego; powyższe twierdzenia są logicznie sprzeczne (zdania wykluczają się), co miało wpływ na wynik sprawy, albowiem:

- (i) powód posługiwał się wzorcem formularzy cenowych przygotowanych przez zamawiającego (pozwanego),
- (ii) pozwany dokonał zbiorczego zestawienia elementów robót, stosując przy tym podział na dwie części: I. - Bieżące utrzymanie i dostosowanie oraz II – Naprawy i inne roboty,

((...)) w ramach wynagrodzenia z części I formularzy powód miał obowiązek skalkulować tylko te koszty, które nie zostały ujęte w kosztorysie, a które wynikają z Opisu Przedmiotu Zamówienia.

Zatem zgodnie z podziałem oczekiwanym przez pozwanego (i) jeśli jakiś koszt został ujęty w formularzu, to nie podlegał kalkulacji w ramach wynagrodzenia z części I formularzy, czyli § 3 ust. 2 umowy, natomiast stanowił wynagrodzenie dodatkowe ustalana na podstawie § 3 ust. 5 umowy w zw. z częścią II formularzy, (ii) jeśli jakiś koszt nie został ujęty w formularzu, a wynika z Opisu Przedmiotu Zamówienia, wówczas powinien zostać uwzględniony w ramach wynagrodzenia ryczałtowego z części I formularzy, czyli § 3 ust. 2 umowy, co czyni powództwo zasadnym;

b. sprzeczność ustaleń faktycznych Sądu Okręgowego z zebraniem w sprawie materiałem dowodowym, która polega na uznaniu, że wynagrodzenie za wykonanie okresowych kalibracji i testów zostało ujęte w ramach kwartalnego wynagrodzenia za utrzymanie i dostosowanie przewidzianego postanowieniem § 3 ust. 2 umowy w związku z częścią I. formularzy, podczas gdy:

(iv) część I. formularzy w swoim opisie w ogóle nie wymienia ani kalibracji, ani testów sprawdzających, które zostały literalnie wskazane w części II. formularzy, pomimo iż suma wynagrodzeń jednostkowych za coroczne testy i kalibracje (przy uwzględnieniu spodziewanej ilości tych prac wskazanej przez pozwanego w części II. formularzy), stanowi przeszło 24,55% całościowego wynagrodzenia za bieżące utrzymanie i dostosowanie, wskazanego w części I. formularzy,

(v) prace w ramach kalibracji i testów sprawdzających miały się odbywać corocznie w wyznaczonych terminach, a nie w sposób ciągły - charakterystycznych dla wszystkich prac ujętych w części I. formularzy,

co miało wpływ na wynik sprawy, ponieważ doprowadziło do uznania, że powód powinien wykonywać coroczne kalibracje i testy sprawdzające w ramach wypłacanego kwartalnie wynagrodzenia za bieżące utrzymanie i dostosowanie, natomiast prawidłowe ustalenie, że okresowe testy i kalibracje wykonywane przez powoda w terminach ujętych w załączniku nr 8 do Opisu Przedmiotu Zamówienia podlegają wynagradzaniu na podstawie części II. formularzy prowadziłyby do uwzględnienia powództwa;

c. sprzeczność ustaleń faktycznych, że wynagrodzenie dodatkowe (§ 3 ust. 5 umowy) za testy i kalibracje wskazane w części II. formularzy dotyczy wyłącznie przypadków ich przeprowadzenia w wyniku konieczności dostosowania (naprawy) drogi do wymogów specyfikacji (...), w liczbie nieznannej w momencie zawarcia umowy, a zatem o liczbie, o której można na etapie przetargu jedynie prognozować podczas gdy:

(i) część II. formularzy (2.la - pozycja 11, 2.Ib - pozycja 11 i 12, 2.1c – pozycja nie rozróżnia kalibracji i testów sprawdzających na coroczne i inne, a obowiązek powoda wynikający z pkt 4.11 dotyczy odtworzenia i skalibrowania stanowiska do ważenia, jednak już bez przeprowadzania testu sprawdzającego,

(ii) w ramach części II. formularzy pozwany przewidział łącznie 29 testów sprawdzających i kalibracji, czyli dokładnie tyle, ile wynika z załącznika nr 8 do Umowy,

co miało wpływ na wynik postępowania, albowiem Sąd Okręgowy błędnie ustalił, że powód powinien był wykonać kalibracje i testy bez wynagrodzenia, ponieważ nie wykazał konieczności ich przeprowadzenia w związku z dostosowaniem (naprawą) drogi do wymogów specyfikacji (...);

d. sprzeczność ustaleń faktycznych, polegające na przyjęciu, że zawarcie przez strony sporu aneksu nr (...) z dnia 13 listopada 2017 r. i treść jego załącznika nr 1 potwierdza, że wynagrodzeniem ryczałtowym, wskazanym w części I formularza cenowego, a zatem płatnym na podstawie § 3 ust. 2 umowy było objęte wykonanie kalibracji i testów sprawdzających, podczas gdy (i) aneks został zawarty już po wykonaniu przez powoda wszystkich testów sprawdzających i kalibracji w terminach ujętych w załączniku nr 8 do Opisu Przedmiotu Zamówienia², (ii) podtytuł załącznika nr 1 do aneksu stanowi jedynie przytoczenie podtytułu formularza 2.Ib, co miało wpływ na wynik postępowania, albowiem doprowadziło do oddalenia powództwa w całości;

A z ostrożności:

3) naruszenie prawa materialnego, to jest art. 65 § 1 i § 2 k.c. ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (dalej k.c.), przez dokonanie błędnej wykładni oświadczeń woli stron złożonych w dniu 29 maja 2015 r.:

a. polegające na przyjęciu - z pominięciem analizy całości zawartej umowy i załączników, kontekstu sytuacyjnego w jakim oświadczenia zostały złożone oraz późniejszych oświadczeń pozwanego - jakoby zgodnym zamiarem stron było wykonywanie przez powoda okresowych kalibracji i testów sprawdzających w terminach wskazanych w załączniku nr 8 w ramach wynagrodzenia ryczałtowego przewidzianego za bieżące utrzymanie i dostosowanie (§ 3 ust. 2 umowy w zw. z częścią I. formularzy), podczas gdy te prace nie zostały wymienione w części I. formularzy, natomiast zamiarem stron było zobowiązanie powoda do ich wykonywania w zamian za wynagrodzenie przewidziane w § 3 ust. 5 umowy w zw. z częścią II. formularzy, gdzie zostały literalnie ujęte;

b. sformułowanie punktu 4.1 Opisu Przedmiotu Zamówienia: „Wykonawca w okresie trwania umowy ponosić będzie wszelkie koszty (podkreślenie KS) związane z bezawaryjnym i prawidłowym działaniem systemu (w tym ponoszenie kosztów transmisji danych)' oznacza, że zamiarem stron było wykonywanie przez powoda wszystkich świadczeń koniecznych dla prawidłowego funkcjonowania systemu preselekcyjnego ważenia bez prawa do wynagrodzenia dodatkowego, podczas gdy posłużenie się zwrotem „wszelkie koszty" stanowiło konsekwencję zdefiniowania zakresu bieżącego utrzymania i dostosowania w części I. formularzy, do którego zaliczono „(...) wszelkie koszty, nie ujęte w kosztorysie, a wynikające z Opisu Przedmiotu Zamówienia (podkreślenie KS)" czyli nie obejmowało wynagrodzeń jednostkowych – w tym wynagrodzenia za „Wykonanie kalibracji wraz z testem stanowiska ważenia pojazdów w ruchu sprawdzający poziom detekcji, identyfikacji i klasyfikacji pojazdów", które zostało w tym kosztorysie (formularzu) ujęte;

c. polegające na przyjęciu, że punkt 4.4 Opisu Przedmiotu Zamówienia: „Wykonawca jest zobowiązany w okresie obowiązywania Umowy do wykonywania na własny koszt (podkreślenie KS) (po okresie zimowym) w przedziałach czasowych określonych w załączniku nr 8 i w terminach ustalonych z Zamawiającym kalibracji stacji preselekcyjnego ważenia w ruchu oraz pełnego sprawdzenia funkcjonowania systemu preselekcji wagowej (...)” oznacza, że zamiarem stron było aby nie przysługiwało mu (tj. wykonawcy - KS) za to wynagrodzenie, podczas gdy posłużenie się zwrotem na własny koszt stanowiło wyłącznie potwierdzenie ryczałtowego charakteru wynagrodzenia jednostkowego za te prace, a nie zobowiązanie do ich wykonywania bez prawa do wynagrodzenia w ogóle, czy w ramach wynagrodzenia za bieżące utrzymanie i dostosowanie;

d. polegające na przyjęciu, że punkt 4.11 Opisu Przedmiotu Zamówienia: „ Wykonawca ma obowiązek, w ramach umowy, po cenach zawartych w kosztorysie ofertowym w poz. 2 odtworzyć i skalibrować zgodnie z załącznikiem nr 2 (...)” jest jedyną sytuacją, która uprawniałaby powoda do domagania się wynagrodzenia na podstawie § 3 ust. 5 umowy w zw. z częścią II. formularzy za kalibrację i test sprawdzający, podczas gdy punkt 4.11 Opisu Przedmiotu Zamówienia w ogóle nie wskazuje na konieczność przeprowadzenia testów sprawdzających, czyli zakres wskazanych tam prac jest odmienny od zakresu przewidzianego w części II. formularzy w ramach kalibracji i testów sprawdzających.

Wskazując na te uchybienia powód wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku przez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda 290.280 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi w sposób szczegółowo opisany w apelacji oraz kosztów postępowania według norm przepisanych wraz z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za

opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas po upływie tygodnia od dnia ogłoszenia orzeczenia do dnia zapłaty. W ramach wniosku ewentualnego powód domagał się uchylecia zaskarżonego wyroku w całości i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o jej oddalenie w całości i zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów postępowania według norm prawem przepisanych, jednakże w zakresie kosztów zastępstwa procesowego o zasądzenie ich na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja wywiedziona przez powoda okazała się bezzasadna

Granice postępowania odwoławczego, obligują sąd II instancji do ponownego rozpoznania sprawy, a nie tylko stanowisk stron zgłoszonych w apelacji – por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2018 r., sygn. akt II PK 73/17 oraz powołane w nim orzecznictwo. Zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2008 r., sygn. akt III CZP 49/07 (opubl. OSNC 2008/6/55, Prok.i Pr.-wkł. 2009/6/60) sąd drugiej instancji rozpoznający sprawę na skutek apelacji nie jest związany przedstawionymi w niej zarzutami dotyczącymi naruszenia prawa materialnego, wiążą go natomiast zarzuty dotyczące naruszenia prawa procesowego; w granicach zaskarżenia bierze jednak z urzędu pod uwagę nieważność postępowania. Czyniąc zadość wyżej wskazanym obowiązkom Sąd odwoławczy dokonał własnej oceny przedstawionego pod osąd materiału procesowego i w jej wyniku stwierdził, że Sąd Okręgowy w sposób prawidłowy przeprowadził postępowanie dowodowe, a poczynione ustalenia faktyczne, zawarte w wyodrębnionej redakcyjnie części uzasadnienia zaskarżonego wyroku nie są wadliwe i znajdują odzwierciedlenie w treści przedstawionych w sprawie dowodów. Sąd Apelacyjny ustalenia Sądu Okręgowego czyni niniejszym częścią uzasadnienia własnego wyroku, nie znajdując potrzeby ich ponownego szczegółowego przytaczania. Trzeba zastrzec, że z przewidzianego w art. 378 § 1 k.p.c. obowiązku rozpoznania sprawy w granicach apelacji nie wynika konieczność odrębnego omówienia w uzasadnieniu wyroku każdego argumentu podniesionego w apelacji. Wystarczy, jeśli sąd drugiej instancji odniesie się do zarzutów i wniosków w sposób wskazujący na to, że zostały one przez sąd drugiej instancji w całości rozważone przed wydaniem rozstrzygnięcia – tak uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 11 lutego 2021 r., sygn. akt I CSK 709/20 i powołane tam orzecznictwo.

Pomimo wielości sformułowanych w apelacji zarzutów, skutkującej ich oczywistym nadmiernym rozdrobnieniem, ich istota sprowadza się do dwóch zasadniczych kwestii. Po pierwsze skarżący powołując się na treść art. 365 § 1 k.p.c. wskazywał, że Sąd Okręgowy był w niniejszej sprawie związany wykładnią umowy łączącej strony dokonaną przez Sąd Apelacyjny w Szczecinie w prawomocnym wyroku z dnia 23 stycznia 2019 r., sygn. akt I ACa 413/18), co wykluczało – jego zdaniem - możliwość jej odmiennej interpretacji na użytek rozpoznania niniejszej sprawy. Po drugie, zakwestionował – jako przekraczającą zasady określone w art. 65 k.c. – dokonaną przez ten Sąd wykładnię tej umowy w zakresie kluczowego dla rozstrzygnięcia ustalenia, że dochodzone przez powoda wynagrodzenie dotyczyło prac, które objęte było ryczałtowym wynagrodzeniem umownym, a zatem nie może być ono skutecznie dochodzone. Weryfikacja tak zdefiniowanych zarzutów samoistnie wyznaczała kierunek rozpoznania sprawy przez sąd odwoławczy.

Wyrażona art. 365 § 1 k.p.c. moc wiążąca prawomocnego orzeczenia sądu odnosi się do orzeczeń prawomocnych formalnie. Moc wiążąca orzeczenia odróżniana jest od powagi rzeczy osądzonej (art. 366 k.p.c.), przy czym obydwie te skutki prawomocnego formalnie orzeczenia określa się łącznie mianem prawomocności materialnej, przypisując pierwszemu z nich pozytywny, a drugiemu negatywny aspekt tego pojęcia (por. uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 24 lutego 2021 r., sygn. akt I ACa 337/20). Moc wiążącą z perspektywy kolejnych postępowań uzyskują jedynie ustalenia dotyczące tego, o czym orzeczono w związku z podstawą sporu; nie rozciąga się ona na kwestie prejudycjalne, które sąd przesądził, dążąc do rozstrzygnięcia o żądaniu, i których rozstrzygnięcie znajduje się poza sentencją, jako element jej motywów. Treść uzasadnienia może służyć sprecyzowaniu rozstrzygnięcia zawartego w sentencji, jak np. przy wyroku oddalającym powództwo, lecz nie rozciąganiu mocy wiążącej orzeczenia na kwestie znajdujące się poza sentencją. Przesłanki, które doprowadziły do danego rozstrzygnięcia mogą być przedmiotem odmiennej oceny w późniejszych procesach, dopóki nie zostaną objęte rozstrzygnięciem w sposób,

który będzie wiązał kolejne sądy w dalszych postępowaniach. Wprawdzie nie jest pożądana sytuacja, w której analogiczne stany faktyczne zostaną odmiennie ocenione przez różne sądy, ale ograniczenie swobody jurysdykcyjnej sądu oraz odstąpienie od zasady bezpośredniości i swobodnej oceny dowodów nie znajduje dostatecznych podstaw w art. 365 § 1 k.p.c., który dopuszcza rozbieżność ocen między sądami, w rozstrzygnięciu kwestii "wstępnych" poza związaniem sentencją (por. m.in. orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 16 lutego 1937 r., C II 2507/36, OSP 1937, poz. 727, z dnia 6 sierpnia 1971 r., II CR 287/71, OSNCP 1972, Nr 2, poz. 34, z dnia 13 stycznia 2000 r., II CKN 655/98, niepubl., z dnia 23 maja 2002 r., IV CKN 1073/00, niepubl., z dnia 8 czerwca 2005 r., V CK 702/04, niepubl., z dnia 15 lutego 2007 r., II CSK 452/06, OSNC - ZD 2008, nr A, poz. 120, z dnia 28 czerwca 2007 r., IV CSK 110/07, niepubl., z dnia 15 listopada 2007 r., II CSK 347/07, niepubl., z dnia 16 lipca 2009 r., I CSK 456/08, niepubl., z dnia 22 czerwca 2010 r., IV CSK 359/09, OSNC 2011, Nr 2, poz. 16, z dnia 3 października 2012 r., II CSK 312/12, niepubl., z dnia 11 lutego 2014 r., I UK 329/13, OSNP 2015, Nr 5, poz. 69, z dnia 25 czerwca 2014 r., IV CSK 610/13, OSNC-ZD 2015, nr D, poz. 51, z dnia 15 stycznia 2015 r., IV CSK 181/14, niepubl., z dnia 20 stycznia 2015 r., V CSK 210/14, niepubl., z dnia 17 maja 2015 r., I CSK 494/11, niepubl., z dnia 9 września 2015 r., IV CSK 726/14, niepubl., z dnia 26 maja 2017 r., I CSK 464/16, niepubl., i z dnia 15 maja 2019 r., II CSK 145/18, niepubl.). Jednostkowe orzeczenia Sądu Najwyższego w których przyjęto szerszy zakres związania, obrazują pewne wahania występujące przy wykładni art. 365 § 1 k.p.c., pozostające na uboczu głównego, dominującego nurtu orzecznictwa (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 października 2012 r., V CSK 485/11, niepubl.). Ograniczanie kompetencji jurysdykcyjnej sądu stanowi większe zagrożenie dla powagi wymiaru sprawiedliwości, niż niepożądana, lecz dopuszczalna rozbieżność ocen pomiędzy sądami – tak uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 30 maja 2017 r., sygn. akt II PK 125/16 oraz powołane tam orzecznictwo SN (por. także glosa aprobująca P. Pieczonki do tego wyroku, St.Iur.Torun. 2017, nr 2, s. 387-404, LEX nr 151345072). Aktualność tego zapatrywania potwierdza jego przytoczenie w uzasadnieniach wyroku Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 2019 r., sygn. akt I PK 231/17 (opubl. OSNP 2019/9/109) oraz wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 9 czerwca 2020 r., sygn. akt III AUa 134/20. Por. także A. Góra-Błaszczkowska (red.), Kodeks postępowania cywilnego. Tom I A. Komentarz. Art. 1-424[12], Warszawa gdzie w uwagach do art. 365 (III.1) potwierdzono że „/.../ w większości swych orzeczeń SN stoi na stanowisku, że sąd nie jest związany ustaleniami faktycznymi i poglądami prawnymi wyrażonymi w uzasadnieniu zapadłego orzeczenia (tak np. w wyr. z 12.5.2011 r., I PK 193/10, Legalis; w wyr. z 12.5.2011 r., I PK 214/10, Legalis; w wyr. z 11.5.2011 r., I PK 194/10, Legalis)”, podkreślając wszakże iż „/.../ w niektórych przypadkach – jak np. w razie oddalenia powództwa – ze względu na ogólność rozstrzygnięcia, doniosłość przy ustalaniu zakresu mocy wiążącej prawomocnego orzeczenia, czyli granic prawomocności materialnej orzeczenia, mogą mieć także zawarte w uzasadnieniu orzeczenia motywy rozstrzygnięcia (tak też SN w wyr. z 15.1.2015 r., IV CSK 181/14, Legalis, oraz /.../ w wyr. z 22.6.2011 r., II PK 4/11, OSNAPIUS 2012, Nr 15–16, poz. 192 /.../”.

Zgodnie z powołaną zarówno w apelacji, jak i odpowiedzi na nią uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 8 listopada 2019 r., sygn. akt III CZP 27/19, opubl. OSNC 2020, nr 6, poz. 48 wykładnia umowy, na podstawie której powód dochodził wynagrodzenia za świadczenie usług, nie jest objęta mocą wiążącą wyroku (art. 365 § 1 k.p.c.) w sprawie o inną część przewidzianego tą umową wynagrodzenia za świadczenie usług. W uzasadnieniu tejże uchwały SN zauważył, że przepisy k.p.c. nie stoją na przeszkodzie rozdrabnianiu roszczenia mającego źródło w pewnym stosunku prawnym i dochodzeniu go częściami, w osobno prowadzonych postępowaniach. Ustawodawca pozwala więc powodowi swobodnie podjąć decyzję, czy przysługujących mu roszczeń z tego samego stosunku prawnego będzie dochodził w jednym procesie, czy w wielu. Pozwany zaś w ogóle nie jest ograniczony co do tego czy w ogóle, a jeśli tak to w jaki sposób, przed tymi roszczeniami będzie się bronił. Od stron zależy zatem, z jaką starannością będą zabiegać o wynik każdego osobno wszczynanego procesu. Gdyby w tym stanie rzeczy przyjąć że wynik pierwszej z osobno wszczętych spraw determinuje rozstrzygnięcie kolejnego postępowania o inne świadczenie z tego stosunku prawnego albo o inną część tego samego świadczenia, prowadzenie tych kolejnych postępowaniałobyby nieracjonalne. Trudno byłoby w takim układzie wyjaśnić, dlaczego ustawodawca akceptuje dzielenie roszczeń i dochodzenie ich odrębnie. Sąd Najwyższy stwierdził, że oceny poszczególnych kwestii i ostatecznie także wyniki kolejnych spraw powinny być zasadniczo takie same, ale tylko wówczas, jeśli strony w prowadzonych osobno postępowaniach strony wykazują się tą samą starannością i aktywnością. A contrario, jeśli strony naprowadzają w kolejnych postępowaniach nowe dowody lub podnoszą inne zarzuty, oceny tych samych kwestii oraz wyniki postępowaniałoby się różnić. W kontekście art. 178 ust.

1 Konstytucji oraz zasady bezpośredniości i swobodnej oceny dowodów nie sposób odmówić sądowi uprawnienia do innej niż dokonana w poprzednim postępowaniu oceny przeprowadzonych w sprawie dowodów, mogącej prowadzić do innych ustaleń o faktach, a w konsekwencji i innej oceny kwestii, która waży na wyniku postępowania, jeśli tylko sąd ten przytoczy za tym poważne argumenty. Art. 365 § 1 k.p.c. dotyczy verba legis związania orzeczeniem, nie zaś ustaleniami faktycznymi, w obrębie których lokuje się także zrekonstruowanie treści umowy łączącej strony.

Przekładając powyższe rozważania do realiów przedmiotowej sprawy stwierdzić należy, że Sąd Apelacyjny w niniejszym składzie nie był związany zawartą w uzasadnieniu wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 23 stycznia 2019 r., sygn. akt I ACa 413/18 wykładnią postanowień umowy nr (...) z dnia 29 maja 2015 roku. Wykładnia ta, jako niezamieszczona w sentencji orzeczenia, a także niesłużąca jej uściśleniu, nie ma mocy wiążącej w rozumieniu art. 365 § 1 k.p.c. Przy tego rodzaju wnioskowaniu uwzględnić również należało ujawniony dopiero w przedmiotowym postępowaniu, zawarty przez strony w w dniu 13 listopada 2017 r. aneks nr (...) do umowy nr (...), który nie został uwzględniony przy rekonstrukcji stanu faktycznego w sprawie I ACa 413/18, a który stanowił istotne novum, dodatkowo uprawniające Sądy orzekające w tej sprawie do dokonania własnej interpretacji umowy łączącej strony. Co zaś najistotniejsze, u podstaw wykładni dokonanej na użytek sprawy I ACa 413/18, legło – zdaniem Sądu Apelacyjnego w niniejszym składzie – nie znajdujące wystarczających jurydycznych podstaw zastosowanie zasady in dubio contra referentem. Implikowało to w konsekwencji obciążeniem pozwanego skutkami niejasnego zredagowania umowy nr (...) i dokonaniem jej korzystnej dla powoda interpretacji. Przyjęcie w takiej sytuacji, że sądy orzekające w niniejszym procesie byłyby związane wykładnią umowy opartej na nieakceptowanym przez nie założeniu, stanowiłoby wprost naruszenie uprawnień jurysdykcyjnych przewidzianych w art. 178 ust. 1 Konstytucji.

Syntetyzując prezentowane w judykaturze i nauce prawa stanowiska w zakresie zasad wykładni oświadczeń woli, za dominujące uznać należy zapatrywanie, wedle którego na gruncie art. 65 k.c., który nakazuje uwzględnić różne kryteria oceny oświadczenia woli, takie jak: okoliczności, w których zostało ono złożone, zasady współżycia społecznego, ustalone zwyczaje, zgodny zamiar stron oraz cel umowy, zastosowanie znajduje kombinowana metoda wykładni. Sąd Najwyższy w uchwale składu siedmiu sędziów z dnia 29 czerwca 1995 r. (sygn. akt III CZP 66/95, OSNC 1995, nr 5, poz. 168) przyjął - na tle art. 65 k.c. - powyższą metodę wykładni oświadczeń woli. Obejmuje ona zasadniczo dwie fazy. W pierwszej fazie sens oświadczenia woli ustala się, mając na uwadze rzeczywiste ukonstytuowanie się znaczenia między stronami. Na tym etapie wykładni priorytetową regułą interpretacyjną oświadczeń woli składanych indywidualnym adresatom stanowi rzeczywista wola stron. Zastosowanie tej reguły wymaga wyjaśnienia, jak strony rozumiały złożone oświadczenie woli, a w szczególności, jaki sens łączyły z użytym w oświadczeniu woli zwrotem lub wyrażeniem. W razie ustalenia, że były to te same treści myślowe, pojmowany zgodnie sens oświadczenia woli trzeba uznać za wiążący. Jeżeli natomiast okaże się, że strony nie przyjmowały tego samego znaczenia oświadczenia woli, konieczne jest przejście do drugiej fazy wykładni (obiektywnej), w której właściwy dla prawa sens oświadczenia woli ustala się na podstawie przypisania normatywnego, czyli tak, jak adresat sens ten zrozumiał i rozumieć powinien. Przyjmuje się, że na podstawie art. 65 § 2 k.c. możliwa i dopuszczalna jest sytuacja, w której właściwy sens umowy ustalony przy zastosowaniu wskazanych w nim dyrektyw będzie odbiegał od jej jasnego znaczenia w świetle reguł językowych (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 września 2011 r., V CSK 427/10). Wykładania umowy dokonywana jest na trzech poziomach. Pierwszy wyznaczony jest dosłownym brzmieniem umowy, drugi zdeterminowany jest przez jej treść odczytaną przy zastosowaniu reguł interpretacyjnych wyrażonych w art. 65 § 1 k.c., trzeci zaś polega na ustaleniu znaczenia oświadczeń woli przez odwołanie się do zgodnego zamiaru stron i celu umowy. Nie można jednak przyjąć takiego znaczenia interpretowanego zwrotu, który pozostawałby w sprzeczności z pozostałymi składnikami wypowiedzi. Klóciłoby się to bowiem z założeniem o racjonalnym działaniu uczestników obrotu prawnego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2008 r., II CSK 406/07). Tak więc przy wykładni oświadczenia woli należy - poza kontekstem językowym - brać pod uwagę także okoliczności złożenia oświadczenia woli, czyli tzw. kontekst sytuacyjny (art. 65 § 1 k.c.). Obejmuje on w szczególności przebieg negocjacji, dotychczasowe doświadczenie stron, ich status (wyrażający się, np. prowadzeniem działalności gospodarczej). Niezależnie od tego z art. 65 § 2 k.c. wynika nakaz kierowania się przy wykładni umowy jej celem. Dla ustalenia, jak strony rzeczywiście pojmowały oświadczenie woli w chwili jego złożenia, może mieć znaczenie także ich postępowanie po złożeniu oświadczenia, np. sposób wykonania umowy. Ustalenie treści czynności prawnej wymaga również uwzględnienia art. 56 k.c., który stanowi, że czynność

prawna wywołuje nie tylko skutki w niej wyrażone, lecz również te, które wynikają z ustawy, z zasad współzycia i ustalonych zwyczajów.

Okolicznością, której znaczenia przy wykładni łączącej strony umowy nie sposób pominąć jest fakt, że to powód wywodził pozytywne dla siebie skutki z twierdzenia, że wykonane przez niego coroczne kalibracje i testy sprawdzające objęte były wynagrodzeniem przewidzianym w § 3 ust. 5 umowy nr (...) w zw. z częścią II przygotowanych przez wykonawcę formularzy cenowych. To na powodzie spoczywał zatem procesowy obowiązek powołania dowodów pozwalających na tego rodzaju ustalenie (art. 232 zd. 1 k.p.c.), ze skutkami materialnoprawnymi zaniechania tej powinności wynikającymi z dyspozycji art. 6 k.c. Odbiorca oświadczenia woli (tu: powód) może tylko wtedy powołać się skutecznie na swoje jego rozumienie, gdy każdy uczestnik obrotu prawnego, znajdujący się w analogicznej, jak on sytuacji, w szczególności dysponujący takim samym zakresem wiedzy o oświadczeniu i towarzyszących mu okolicznościach, zrozumiałby je tak samo (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 maja 1997 r., II CKN 171/97). Art. 65 § 2 k.c. traktuje przy tym o tym, jaki był "zgodny zamiar stron i cel umowy", a nie o tym, jaki był zamiar i cel jednej z jej stron (tak. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 29 stycznia 2003 r., I CKN 1431/00).

Wbrew powodowi, opisanych wyżej zasad rozkładu ciężaru dowodu, wpływających na kierunek wykładni umowy łączącej strony, w żaden sposób nie modyfikowała okoliczność, że umowa ta zawarta została w trybie ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (uchylonej z dniem 1 stycznia 2021 r., dalej: „p.z.p.”). Przepis ten przewidywał tryb zwracania się przez wykonawcę do zamawiającego o wyjaśnienie treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia. W wyrokach z dnia 5 czerwca 2014 r., IV CSK 626/13 (opubl. OSNC-ZD 2015/3/46 oraz z dnia 6 marca 2019 r., IV CSK 363/18 Sąd Najwyższy wskazał że w przypadku powstania po stronie wykonawcy wątpliwości, art. 38 p.z.p. w związku z art. 354 § 2 k.c. przewiduje nie tylko uprawnienie, ale także obowiązek wykonawcy zwrócenia się do zamawiającego o wyjaśnienie treści SIWZ, a zaniechanie tej powinności może być podstawą zarzucenia wykonawcy niedochowania należytej staranności wymaganej od przedsiębiorcy przez art. 355 § 2 k.c. Również z orzecznictwa Krajowej Izby Odwoławczej wynika, że każdy z wykonawców w swoim dobrze pojętym interesie powinien korzystać z przysługującego mu uprawnienia do żądania od zamawiającego wyjaśnień co do treści SIWZ (por. wyroki KIO z 23.10.2014 r., KIO 2081/14, LEX nr 1567424; z 26.06.2014 r., KIO 1028/14, LEX nr 1495605; z 14.06.2013 r., KIO 1310/13, LEX nr 1388365). Co więcej, w wyroku z dnia 24 października 2019 r., sygn. akt II CSK 313/19 Sąd Najwyższy jednoznacznie stwierdził, że w razie zawierania umowy w trybie zamówień publicznych i powstania wątpliwości po stronie wykonawcy co do treści SIWZ, art. 38 p.z.p. stanowi w zw. z art. 354 § 2 k.c. nie tylko uprawnienie, ale także obowiązek wykonawcy zwrócenia się do zamawiającego o wyjaśnienie treści SIWZ. Niespełnienie tego wymagania nie może stać się zatem przyczyną zarzutów wobec zamawiającego, choćby ten był autorem postanowień umownych wiążących strony, a ryzyko niewystąpienia o udzielenie wyjaśnień powinno spoczywać na samym wykonawcy. Już tylko z tych przyczyn, zdaniem Sądu Apelacyjnego, w niniejszej sprawie nie może być mowy o zastosowaniu na korzyść powoda reguły in dubio contra proferentem. Skoro powód zaniechał wystąpienia do pozwanego o wyjaśnienie treści SIWZ w trybie przewidzianym w art. 38 ówczesnie obowiązującego Prawa zamówień publicznych, to nie może już po zawarciu i wykonaniu umowy domagać się dodatkowego wynagrodzenia, wywodząc swoje roszczenie z korzystnej dla siebie interpretacji niejednoznacznych całokształtu postanowień umownych.

Niejednoznaczność taka jest w ocenie Sądu Apelacyjnego niewątpliwa, o czym samoistnie świadczy sposób argumentacji przedstawionej przez każdą ze stron, odwołującej się do zasadniczo do tych zapisów umowy, które przemawiały na ich korzyść. Niejasności te dotyczyły w szczególności skorelowania treści samej umowy z przygotowanymi przez pozwanego formularzami cenowymi. Postanowienia SIWZ w tym zakresie zostały sporządzone w sposób rzeczywiście nieprzejrzysty, naruszający art. 29 ust. 1 ówczesnie obowiązującego PZP, zgodnie z którym przedmiot zamówienia opisuje się w sposób jednoznaczny i wyczerpujący, za pomocą dostatecznie dokładnych i zrozumiałych określeń, uwzględniając wszystkie wymagania i okoliczności mogące mieć wpływ na sporządzenie oferty. Zamawiający jako "gospodarz" postępowania o zamówienie publiczne winien dążyć do precyzyjnego, jasnego określenia wymogów i zakresu przedmiotu zamówienia, tak aby uzyskać oczekiwany efekt – tak Krajowa Izba Odwoławcza w wyroku z 2.06.2010 r., KIO/UZP 912/10, LEX nr 1683732. Jednakże prawidłowa wykładnia

postanowień umowy, choć ponadprzeciętnie skomplikowana z uwagi na jej nieprawidłową redakcję, prowadzi do zaaprobowania wniosku pozwanego, zgodnie z którym strony przewidziały 2 tryby przeprowadzenia kalibracji i testów sprawdzających:

1. wskazane w § 1 ust. 2 lit. c umowy nr i pkt 4.4 OPZ w zw. z załącznikiem nr 8, za które przysługiwało wynagrodzenie o którym mowa w § 3 ust. 2 umowy w zw. z cz. I formularzy 2.1a, 2.1b i 2.1c,
2. wskazane w pkt 4.11 OPZ, za które przysługiwało wynagrodzenie o którym mowa w § 3 ust. 5 umowy w zw. z cz. II formularzy 2.1a, 2.1b i 2.1c,

Kluczowe znaczenie ma w tym kontekście postanowienie 4.4 OPZ (s. 15-16 OPZ, k. 61-61v), zgodnie z którym wykonawca jest zobowiązany w okresie obowiązywania umowy do wykonania **na własny koszt** (po okresie zimowym) w przedziałach czasowych określonych w załączniku nr 8 i w terminach ustalonych z zamawiającym kalibracji stacji preselekcyjnego ważenia pojazdów w ruchu oraz pełnego sprawdzenia funkcjonowania systemu preselekcji wagowej. Sformułowanie „na własny koszt” jednoznacznie wskazuje, że wykonawcy nie miało przysługiwać z tego tytułu żadne dodatkowe wynagrodzenie. Odmienna interpretacja tego zapisu jest oczywiście sprzeczna z jego językowym znaczeniem. Załącznik nr 8 (k. 70-70v) wymienia 29 kalibracji i dokładnie tyle wykonał powód, jak sam wskazuje na s. 6 apelacji (k. 268v). W ocenie Sądu Apelacyjnego kalibracje i testy sprawdzające, za które powód domagał się w niniejszej sprawie wynagrodzenia, były kalibracjami i testami o których mowa w § 1 ust. 2 lit. c umowy nr i pkt 4.4 OPZ w zw. z załącznikiem nr 8, a nie w pkt 4.11 OPZ. Prezes zarządu powodowej spółki, składając zeznania, nie był w stanie odpowiedzieć na pytanie, dlaczego spółka nie uwzględniła wynagrodzenia za kalibracje corocznie wymagane i testy sprawdzające w części I poszczególnych formularzy cenowych (protokół audio-video z rozprawy 19.02.2020, 01:11:12, k. 242). Skoro zatem powódka domagała się dodatkowego wynagrodzenia za kalibracje i testy z załącznika nr 8, to nie sposób dociec, jakie kalibracje miałyby wykonać standardowo, w zakresie wynagrodzenia z § 3 ust. 2 umowy. Z § 1 ust. 2 lit. c umowy oraz pkt 2 lit. c OPZ wynika tymczasem, że takie kalibracje zostały przez strony przewidziane. Za wykonane przez siebie kalibracje i testy powód uzyskał już zatem wynagrodzenie, obliczone na podstawie § 3 ust. 2 umowy w zw. z cz. I formularzy 2.1a, 2.1b i 2.1c. Konkluzję tę potwierdza, jak trafnie uwypuklił Sąd Okręgowy, treść zawartego w dniu 13 listopada 2017 r. aneksu nr (...) do umowy nr (...). Nie ma w tym kontekście znaczenia, co podnosił powód w zarzucie 2 lit. d apelacji, że aneks został podpisany już po wykonaniu wszystkich testów sprawdzających i kalibracji.

Odmienne stanowisko w tym zakresie byłoby, w ocenie Sądu Apelacyjnego, sprzeczne z elementarnymi zasadami logicznego rozumowania. Jeśli bowiem, jak wskazano, z § 1 ust. 2 lit. c umowy oraz pkt 2 lit. c. i 4.4. OPZ, a także załącznika nr 8 wynikał **obowiązek** wykonania kalibracji i testów sprawdzających, to oczywiście sprzeczne z tym zasadami byłoby wyłączenie tego istotnego zakresu prac z wynagrodzenia ryczałtowego, które obejmowało przecież te z nich, co do których strony przewidywały konieczność ich wykonania już w chwili zawarcia umowy. Ich elementem były zaś niewątpliwie coroczne kalibracje i sprawdzenie poprawności działania systemu preselekcyjnego ważenia pojazdów po okresie zimowym, które immanentnie służyły przecież utrzymaniu tego systemu w należyтым stanie.

Zawarta w apelacji obszerna argumentacja powoda, zmierzająca do wykazania iż za wykonane kalibracje i testy przysługuje mu wynagrodzenie dodatkowe, nie mogła odnieść zamierzonego skutku już tylko z tego powodu, że w istocie rzeczy oparta jest ona wyłącznie na interpretacji formularzy cenowych. I tak, w ocenie Sądu Apelacyjnego, część I formularzy cenowych, objęta wynagrodzeniem ryczałtowym z § 3 ust. 2 umowy, obejmuje wykonane przez powoda kalibracje i testy sprawdzające. Nie można się zgodzić z powodem, że gdyby przyjąć iż wynagrodzenie dodatkowe (§ 3 ust. 5 umowy) dotyczy innych czynności niż utrzymanie i dostosowanie systemów zapewniających ich sprawne działanie w rozumieniu § 1 ust. 2 umowy, to w praktyce dodatkowe wynagrodzenie nie przysługiwałoby w żadnym wypadku. Powód argumentował tu, że postanowienie § 1 ust. 2 umowy z uwagi na posłużenie się zwrotem „między innymi” stanowi otwarty katalog prac niezbędnych dla zapewnienia sprawnego działania systemów. Sąd Apelacyjny stwierdził jednak, że § 3 ust. 5 stanowi umowną regulację szczególną wobec § 3 ust. 2 w zw. § 1 ust. 2. Choć zawarty w § 1 ust. 2 katalog czynności składających się na bieżące utrzymanie i dostosowanie systemów preselekcyjnych, zapewniające ich sprawne działanie jest bezsprzecznie katalogiem otwartym, nie mieszczą się w nim naprawy i inne

roboty wskazane w § 3 ust. 5 umowy. § 1 ust. 2 umowy posługuje się pojęciem „bieżącego utrzymania i dostosowania”, a zatem odnosi się do części I formularzy cenowych, noszących ten właśnie tytuł. Część II „Naprawy i inne roboty” jest w tych formularzach odrębną pozycją.

Sąd Apelacyjny nie doszukał się sprzeczności pomiędzy dokonaną przez Sąd Okręgowy wykładnią postanowień umowy nr nr (...) a ratio legis ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych. Już z tabeli zamieszczonej przez powoda na s. 9 apelacji (k. 270) wynika, że prace z części II formularzy cenowych „Naprawy i inne roboty” stanowiły ponad 2/3 wynagrodzenia umownego. Zarzut, że wybór wykonawcy determinowany był wysokością wynagrodzenia za kalibrację i testy sprawdzające, a zatem prace, które nie musiały wystąpić, dotyczył także każdej innej pozycji z części II formularzy, w których niektóre inne prace wyceniono na kwoty zdecydowanie wyższe, niż za kalibrację (np. wymiana ram z poz. 9 części II formularza). Tego rodzaju konstrukcję warunków przetargu przyjął pozwany, a powód do niego przystąpił mając pełną świadomość, tego że ostatecznie proponowane przez oferenta wynagrodzenie wyznacza w przeważającej części ta jego część, która dotyczy prac, których potrzeba wykonania jedynie może, ale nie musi wystąpić.

Postulowane w zarzucie 3 lit. c apelacji rozumienie zwrotu „na własny koszt” Sąd Apelacyjny ocenia jako całkowicie nielogiczne, rażąco sprzeczne z elementarnymi regułami wykładni językowej. Wywód na s. 14 apelacji (k. 272v), zmierzający do wykazania że zwrot „na własny koszt” potwierdza ryczałtowy charakter wynagrodzenia za te prace wskazany części II formularza cenowego jest oczywiście wadliwy i sprzeczny z fundamentalną w procesie wykładni zasadą clara non sunt interpretanda. To samo dotyczy zarzutu 3 lit. b apelacji, zmierzającego do podważenia prawidłowej interpretacji postanowienia pkt 4.1 OPZ. W jego treści wskazano, że w okresie trwania umowy wykonawca ponosić będzie wszelkie koszty związane z bezawaryjnym i prawidłowym działaniem systemu. Jest zrozumiałe, że w tym zakresie wykonawcy nie miało przysługiwać żadne dodatkowe wynagrodzenie. Nie sposób doszukiwać się tutaj odwołania do pojęcia „wszelkich kosztów”, o których mowa w cz. I formularzy cenowych, co zdaniem powoda miałyby otwierać drogę do argumentowania, że mógł on w zamian za powyższą usługę naliczyć wynagrodzenie, o którym mowa w cz. II formularzy.

Nie ma także racji powód, argumentując w zarzucie 3 lit. d apelacji że pkt 4.11 OPZ w ogóle nie wskazuje na konieczność przeprowadzenia testów sprawdzających. Zasadnie podniósł tu pozwany, że powyższe postanowienie wyraźnie odsyła do załącznika nr 2 „Procedury sprawdzania stanowisk do ważenia pojazdów w ruchu (WIM)”, ta zaś (k. 189-192v) szczegółowo reguluje procedurę testu sprawdzającego stanowisko do ważenia.

Nie sposób nie wskazać w tym miejscu, że sam powód w swoich wywodach posługuje się pojęciem wynagrodzenia fakultatywnego. Nie wydaje się zaś wymagać pogłębionego uzasadnienia teza, że tego rodzaju wynagrodzenie immanentnie związane jest ze świadczeniem, którego obowiązek wykonania może, lecz nie musi wystąpić. Sprzeczna z istotą takiego wynagrodzenia jest zatem próba objęcia jego zakresem prac, do których wykonania powód był umownie zobowiązany. Wynagrodzenie, o którym mowa w § 3 ust. 5 umowy nie obejmuje zatem wynagrodzenia za przedmiotowe kalibracje i testy sprawdzające, bo tych prac dotyczyło wynagrodzenie przewidziane w § 3 ust. 2 umowy. Wbrew przy tym skarżącemu, sposób redakcji § 3 ust. 2 umowy, w zakresie sposobu płatności wynagrodzenia, w żaden sposób nie świadczy o tym, że nie obejmował on kalibracji. Czynności w tym zakresie stanowiły bowiem element utrzymania stacji preselekcyjnych, a zatem tego, za co powodowi należało się wynagrodzenie z części I formularzy cenowych, skorelowanych z zapisami § 3 ust. 2 – 4 umowy. Symptomatyczne jest w tym aspekcie, że powód nie zakwestionował ustalenia Sądu Okręgowego co do tego, że coroczna kalibracja systemu po sezonie zimowym stanowił jeden z jego zasadniczych obowiązków, dotyczących bieżącego utrzymania systemu preselekcyjnego ważenia pojazdów. Nie sposób zatem dociec, w czym przejawiać się miała fakultatywność tak samych prac w tym zakresie jak i należnego za ich wykonanie wynagrodzenia. Taki charakter, stosownie do § 3 ust. 5 umowy miało tylko wynagrodzenie należne za wykonanie napraw i innych robót, niż prace objęte wynagrodzeniem należnym za wykonanie robót o charakterze obligatoryjnym.

Z tych wszystkich względów postulowana przez powoda interpretacja postanowień umowy nr (...) z dnia 29 maja 2015 roku nie mogła zostać uwzględniona. Wyrok Sądu Okręgowego, jako oparty na prawidłowych ustaleniach faktycznych

i właściwym zastosowaniu przepisów prawa materialnego, musiał się ostać w toku kontroli instancyjnej. Dlatego Sąd Apelacyjny orzekł jak w punkcie I sentencji, na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 374 k.p.c.

O kosztach postępowania Sąd Apelacyjny orzekł zgodnie z wyrażoną w art. 98 k.p.c. zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Powód jako przegrywający postępowanie apelacyjne w całości winien zwrócić pozwanemu wszystkie poniesione przez niego koszty, prowadzące się do kosztów zastępstwa procesowego, których wysokość ustalono na podstawie § 2 pkt 7 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie przy uwzględnieniu treści art. 32 ust. 3 ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r. o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej.

T. Sobieraj A. Kowalewski M. Gawinek